

Hétfő A DÉL SPORTJA,

A PÉNZ BESZÉL

Kedd GYÓGY-ÍR

Szerda LÉGYOTT

Csütörtök BIZALMASAN

Péntek DÉLMADÁR

SZIESZTA

SZERKESZTI: ÚJSZÁSZI ILONA, WERNER KRISZTINA ■ 2007. JÚNIUS 16.

WWW.DELMAGYAR.HU

SZEGEDEN, AZ ALSÓVÁROSI PAPRIKA UTCÁBAN ELSZÖRNYEDVE EMLÉKEZNEK A CSALÁDIRTÓRA

Öt emberrel végzett Vass Gyula

Évek óta nem tudja feldolgozni a magyar közvélemény a móri mézárás történéseit, ahol egy bankfiókban nyolc emberrel végeztek a gyilkosok. A hidegvérű brutalitás valóban elborzasztó, de sajnos korántsem példa nélküli. Országos visszhangot kiváltó bűncselekménnyel Szeged is többször beírta magát a magyar bűntörténelembe. Most azt az 1961-ben történt családirítást idézzük fel, amit Paprika utcai gyilkosságként emlegetnek még ma is az idősebb szegediek.

– Ne is kérdezzen, mert úgyse mondok magának semmit. Képet meg aztán főleg nem engedek magamról készíteni. Mert nekem a lelkem még most is felborul, ha azokra a hetekre gondolok. Fialat lány voltam, de egészen elborzasztott a tragédia. Hullaszag terjengett az utcában, Pestről jött nyomozók is faggattak minket, gyanús volt nekik mindenki, mi meg csak sírtunk, el nem tudtuk képzelni, hogyan vetemedhet valaki arra, hogy egy egész családot kiirtson. Szóval menjen innen, gondolni sem akarok régen volt szörnyűségekre, van éppen elég bűn a mai világban is – hártott el minden további faggatózást az idős asszony Szeged Alsóvárosában.

A Paprika utcában zajlott beszélgetésünk, amibe hosszabb-rövidebb időre egy-két

Média

Az 1961-ben igencsak vékonyka Délmagyarország utolsó, hatodik oldalának aprócska hírei között bukkanhatott az olvasó a következő sorokra: „Rozsi János Paprika utcai lakost és családját ismeretlen tettes megölte. A rendőrség a nyomozást folytatja”. Később két hónap múlva, a lap 1961. június 29-én megjelent számában a negyedik oldalon három hasábos cím hirdette: „Halálra ítélték a Paprika utcai gyilkost – A védő és a vádlott fellebbezett”. Kiderült: a Csongrád Megyei Bíróság háromnapos tárgyalás után Vass Gyula 25 éves, szegedi lakost négyrendbeli gyilkosságban, egyrendbeli szándékos emberölésben, egyrendbeli erőszakos nemi közömbösítésben, egyrendbeli lopásban mondta ki bűnösnek, és ezért ösztönbűntetésül halálra ítélte.

férfi is bekapcsolódott. De csak annyit tudtam meg tőlük: a gyilkosság helyszínét, a rettegett házat már sok-sok éve lebontották, nyomát se keresem, és bizony már azok közül sem él jószerevel senki, aki még szemtanúja lehetett annak, miként próbált 1961 májusában rábukkanni az öt ember halálát okozó gaztett elkövetőjére a rendőrség.

Eltemetett emlék

A nemrégiben felújított, csatornázott, aszfaltozott, szép házakkal beépített Paprika utcában – ami már nyomaiban sem emlékeztet a negyvenhat évvel ezelőtti sáros, falusias kis utcácskára – a múltat idézve megdöbbenett, mennyire nyomasztóan hat még ma is a szörnyű bűntény mindazokra, akik a gyilkosság idején már a környéken éltek. Ugyanakkor, ha valaki föllapozza a korabeli, az áldozatok felfedezését követően két nappal megjelenő újságot, azt láthatja: a kor szellemének megfelelően a sajtóírányítás igyekezett a lehető legjobban „elásni” a hírt, ami egy nap alatt körberohanta a várost, ezer komor színnel átfestve a tényeket.

De mit is követett el pontosan ez az ember, aki később oly hírességgé vált, hogy a Budapesti Bűnügyi Múzeum külön tárlót szentelt a Paprikai utcai bűntettnek, és pszichológiatanulmányok is megpróbálták fényt deríteni arra, mi készítette ilyen bestiális bűnökre a szocializmus alapjait éppen akkoriban lerakó Magyarországon. A rohamléptekben lefolytatott nyomozás feltárta: a hat általánost végzett Vass Gyula heves vérmérsékletű férfi. Már tizenkilenc évesen megkötötte első házasságát, amit hamarosan egy második követett, de fele-

Csöndes hely sok éve már a szegedi Paprika utca

FOTÓ: FRANK YVETTE

ségei mellett számos szeretőt is tartott a kétgyermekes apa. Már amikor éppen nem bőrtömbben ült, ugyanis a nagytermészetű férfit lopásért és garázdaságért is elfélték, miután 1956-ban disszidált, s két év múlva hazatért. Ha pedig szabadlábban járta a várost, gyárakat látogatott: a bűncselekmény elkövetéséig tizennégy munkahelyet jegyzetett be a munkakönyvébe az itallal is cimboráló, Szeged éjszakai életében otthonosan mozgó, erőszakos, durva férfi. („Többször láttam, bizony, szép ember volt, büszke tartású, senki nem nézte volna gyilkosnak” – jut eszembe e sorokat rögzítve még egy mondat azok közül, amivel megajándékozott a családirítást felidézése elől elzárkózó Paprika utcai néni).

Egy nap, öt gyilkosság

A gyilkosság napján, 1961. április 25-én is szerelemre vágyott Vass Gyula. Annyira fűtötte a vágy, hogy a nagyállomás restijéből, ahol egy kis szíverősítőt vett magához, elballagott a Paprika utcába felkeresni régi ismerősét, a 41 éves Forró Máriát. Az asszony egy fedél alatt élt 21 éves fiával, Rozsi Jánossal, annak 21 éves feleségével, 20 hónapos kisfiával és a fiatalasszony 17 éves húgával, Buborék Gizellával. Vass nem először járt náluk. Ahogy egy rendőr fogalmazna: jól ismerte a terepet,

a család életrendjét. Délután 10 óra körül járt az idő, amikor Vass Gyulát Forró Mária és Rozsiné jó ismerősként fogadta, míg a kisfiú éppen aludt. Mikor Rozsiné elment orvoshoz, Vass akcióba lépett: szexre hívta Forró Máriát. A nőnek – ki korábban már lefeküdt Vass Gyulával – ekkor nem volt kedve a szerelmeskedéshez, ezért a férfi megütötte, majd több baltacsapással megölte az asszonyt. A gyilkos nem esett pánikba, sőt nagyon is hideg fejjel gondolkodott. Felmérte: Rozsiné hazatérve azonnal rá gyanakodna, ezért megfogalmazódott az ördögi terv: kiirtja az egész családot. Azt remélte, így csak később fedezik fel a gyilkosságot, vagyis lesz ideje elmenekülni. Délben verte agyon baltával a hazatérő Rozsinét. A sikoltozó asszony hangjára felébredő Jancsika fejét is baltával szakította be, majd a gyermek holttestét elrejtette a padlason. Kora délután a munkából hazatérő Buborék Gizellával végzett, akit – miután leütötte – a nő agóniája közben meg is erőszakolt. Öt óra körül pedig befejezte rettenetes művét: meggyilkolta a családfőt, Rozsi Jánost is. Vass nagyjából eltüntette a vérnyomokat, saját bevallása szerint egy kicsit falatozott is napközben a kiszemelt áldozataira várva, majd Rozsi János ruháit vette magára, zsebre vágott két napszemüveget, két karórát,

egy selyemsálat, s bezárva a lakását elballagott.

Nyolcvan csapás

Vass Gyula jól számított: tettere napokig nem derült fény, a szomszédok május 2-án értesítették a rendőrséget: már napok óta semmi életjelt nem ad magáról az öttagú család. Ekkor szálltak ki a helyszínre a rendőrök, s nem sokkal később már a boncoló orvosokat döbbenthette meg a gyilkos elképesztő szadizmusa. Rozsi Jánoson ugyanis 17, feleségén 22, Forró Márián 13, Buborék Gizellán 18, a két éves Jancsikán 10 sérülés is felfedeztek, a gyilkos a balta mellett kést és ácskapcsot is használt.

A több szálon futó nyomozást végül Vass egy másik barátnője, Sz. Ferencné mozdította ki a holtpontról. Május 14-én elmondta a rendőröknek: a gyilkosság estéjén Vass Gyulával színházba ment, a kubai balettelgyüttes műsorát nézték meg, s akkor Vass fején vérző sebet látott. A férfi ugyan kimagyarázta a sérülést egy verekedésre hivatkozva, de nem tudta elalattatni Sz.-né gyanúját. Ugyanis Vasstól egy nejlonsálat kapott ajándékba, s látott a férfinél két karórát is, éppen olyanokat, amilyeneket a rendőrség a Délmagyarban közzétett felhívás szerint keresett. Ugyanezen a napon egy névtelen levél is érkezett a rendőrségre, amelyben

Gyilkos lélek

A bűncselekmény felfedezése után, de még évekkel később is téma volt Vass Gyula „lelke”. A Magyar Pszichológiai Szemle egyik 1965-ös számában Vargha Miklós professzor úgy foglalt állást: a hipersexuális beállítottságú Vasst (aki egyébként pénzért homoszexuális kapcsolatokat is létesített) érzelmi sivárság, kötődés- és kapcsolódási képtelenség jellemezte. „Cselekménye és kóros magatartás módjainak egész sorozata ezzel magyarázható. Az első gyilkosságot kétségtelenül indulatból követte el, míg a többi áldozata elpusztítása előre kigondolt, tervszerű, a menekülés érdekében szolgáló, a vádlott szempontjából célszerű cselekményként értékelhető. Mindezek alapján Vass Gyula nem elmebeteg, teljes mértékben felelősségre vonható volt.”

arról írtak: Vass Gyuláné az utóbbi időben nagyon idegesen viselkedik, és arról beszélt: Alsóvárosban több embert is megölt a férje. A bűnvadászok ezek után már egy percet sem késlekedtek: lakásán tartóztatták le Vass Gyulát. A férfi előbb tagadott, majd mikor pár nappal később elvették a bizonyítékokat, beismerő vallomást tett.

A bitófán végezte

Gyorsan örölte az igazságszolgáltatás malmait: június 28-án első fokon, majd augusztusban már másodfokon is bűnösnek mondták ki Vass Gyulát. Mivel kegyelmi érvényét elutasították, a Paprika utcai szörnyeteg (miként akkoriban nevezték) Pesten felállított bitófán végezte. A szörnyű gyilkosságot körülölgő legendák hosszú életét bizonyítja, hogy még pár nappal ezelőtt is azt kérdezte tőlem az idős asszony a Paprika utcában: „Aztán uram, ki látta, hogy felakasztották? Mert mi, alsóvárosiak biztos nem”. Ettől persze a tény: a XX. századi Szeged egyik legbrutálisabb köztörvényes bűntényét elkövető Vass jeltelen sírba került.

BÁTYI ZOLTÁN

Külön tárolóban mutatják be a Budapesti Bűnügyi Múzeumban a tetthelyet, a szegedi Parika utcai egykori ház makettjét, az öt holttest helyzetét

FOTÓK: URBÁN TAMÁS/BUDAPESTI BŰNÜGYI MÚZEUM